

Redogörelse

1981/82:3

Redogörelse för riksdagens löne delegationens verksamhet under år 1981

Till riksdagen

Riksdagens löne delegation får härmed avge föreskriven redogörelse för sin verksamhet under år 1981.

Löne delegationens sammansättning

Löne delegationen har under året haft följande sammansättning.

Ledamöter har varit Alf Wennerfors (m), Valter Kristenson (s), Åke Polstam (c), Helge Karlsson (s), Bertil Dahln (fp), Ivar Nordberg (s), Hans Nyhage (m), Bernt Nilsson (s), Arne Fransson (c), Lilly Hansson (s), Per-Olof Strindberg (m), Elvy Nilsson (s), Bengt Kindbom (c), Kjell Nilsson (s), Margot Håkansson (fp), Tommy Franzén (vpk) och Tage Adolfsson (m).

Suppleanter har varit Bo Siegbahn (m), Kjell-Olof Feldt (s), Anna Eliasson (c), Sivert Andersson (s), Wilhelm Gustafsson (fp), Karl-Erik Häll (s), Lars Ahlmark (m), Olle Östrand (s), Elis Andersson (c), Rune Jonsson (s), Sonja Rembo (m), Birgitta Johansson (s), Marianne Karlsson (c), Nils-Olof Grönhagen (s), Åke Persson (fp), Karin Nordlander (vpk) och Sven Munke (m).

Ordförande har varit Åke Polstam och *vice ordförande* Valter Kristenson.

Sammanträden

Löne delegationen har under året hållit elva sammanträden, nämligen den 22 januari, den 3 februari, den 26 mars, den 22 april, den 4 och den 25 juni, den 27 augusti, den 6 och den 28 oktober, den 25 november samt den 15 december.

Arbetsuppgifter och ställningstaganden

Såsom redovisats i löne delegationens föregående redogörelse (Redog. 1980/81:3 s. 3) hade vissa frågor rörande den avtalsrörelse som inleddes hösten 1980 behandlats vid delegationens sammanträden den 15 oktober, den 5 november och den 3 december 1980. Vid det sistnämnda av dessa angav statsrådet Olof Johansson vissa allmänna riktlinjer för ett kommande

förhandlingsbud från arbetsgivarparten inom den statliga avtalssektorn.

Vid sammanträdet den 22 januari 1981 lämnade statsrådet Johansson en fortsatt redogörelse för de pågående förhandlingarna. Detta skedde i anslutning till två dokument som överlämnades till lönedelegationen, nämligen ett uttalande av Offentliga arbetsgivares samarbetsnämnd den 12 november 1980 inför 1981 års avtalsrörelse och en skrivelse den 20 januari 1981 till statens arbetsgivarverk från Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion.

När statsrådet Johansson vid sammanträdet den 3 februari redogjorde för det aktuella förhandlingsläget inom den statliga avtalssektorn presenterade han innehållet i ett dokument från arbetsgivarverket. Huvudprinciper för 1981 års avtalsrörelse, vilket på förhand hade tillställts lönedelegationen ledamöter. De angivna huvudprinciperna var följande:

I *De centrala löneförhandlingarna*

1. Total fredsplikt under avtalsperioden.
2. Avtalsperioden skall vara flerårig.
3. Förhandlingsutrymmet bör bestämmas med hänsyn till förhållandena inom den utlandskonkurrerande sektorn och samhällsekonomin i övrigt.
4. Eventuella ändringar i avtalen begränsas till generella åtgärder på löneplan och C-lista.
5. Pristutvecklingsgaranti utformas i enlighet med vad som kommer att gälla för övriga delar av arbetsmarknaden.
6. Klausul angående förtjänstutvecklingen diskuteras.

II *Övriga frågor i avtalsrörelsen*

7. Anpassning av vissa anställningsvillkor till affärsverkens förutsättningar.
8. Förhandlingar om ett nytt pensionsavtal fortsätter varvid strävan i årets avtalsrörelse bör vara att nå en principöverenskommelse. Denna bör omfatta en anpassning till vad som gäller på den privata sektorn. Pensionsåldern bör därför vara 65 år med möjlighet till avgång med reducerad pension från 60 år. Indexregleringen av pensioner skall vara anpassad till motsvarande regler i den allmänna försäkringen. Det långsiktiga målet bör vara ett nytt, väsentligt förenklat statligt pensions-system. Förhandlingar om övergångsbestämmelser bör ske inom ramen för årets avtalsrörelse.
9. Förhandlingar slutförs om fackliga förtroendemän och facklig information på betald arbetstid. Härvid bör beräkningsgrunderna för antalet förtroendemän och den betalda tiden för facklig verksamhet preciseras.

Under överläggningen den 3 februari yrkades

dels av Margot Håkansson (fp) att lönedelegationen skulle ansluta sig till de angivna huvudprinciperna.

dels av Valter Kristenson (s) att delegationen skulle ansluta sig till dessa huvudprinciper med undantag av de båda meningar i punkt 8 som gäller 65 år

som pensionsålder och anpassning av indexregleringen av pensioner till motsvarande regler i den allmänna försäkringen.

dels av Tommy Franzén (vpk) att delegationen skulle uttala sitt ogillande av huvudprinciperna.

Lönedelegationen beslöt att bifalla yrkandet av Margot Håkansson (fp). Valter Kristenson, Helge Karlsson, Elvy Nilsson och Sivert Andersson (alla s) reserverade sig till förmån för den förstnämndes yrkande och Tommy Franzén (vpk) till förmån för sitt eget yrkande.

Vid sammanträdet den 22 april presenterade statsrådet Johansson förlikningskommissionens slutliga förslag, avgivet den 29 mars, till uppgörelse i avtalstvisten mellan parterna inom den offentliga sektorn.

Sedan avtal om löner 1981–82 för statstjänstemän m. fl. (ALS 1981–82) träffats den 27 maj godkändes detta av löndelegationen den 4 juni. Avtalets innebörd torde komma att redovisas i bilaga 3 till budgetpropositionen 1982 (för flera huvudtitlar gemensamma frågor). Statens arbetsgivarverk har lämnat en redogörelse för 1981 års avtalsrörelse och dess utfall i Arbetsgivarverket informerar 1981 nr 2.

Bland övriga avtal som löndelegationen har godkänt under året märks allmänt reseavtal och, såvitt avser frågor inom ställföreträdarlagens tillämpningsområde, medbestämmandeavtal för arbetstagare med statligt reglerad anställning hos kommuner och landsting inom undervisningsområdet.

Godkända avtal m. m.

Lönedelegationen har under året på riksdagens vägnar godkänt följande avtal m. m.

den 22 januari:

1. överenskommelse den 3 december 1980 mellan statens arbetsgivarverk och Sveriges läkarförbund om löner m. m. fr. o. m. den 1 december 1980 för vissa statliga läkare.
2. avtal den 17 december 1980 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid pansarhögskolan i Skövde.
3. avtal den 17 december 1980 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid infanteriets och kavalleriets officershögskola i Umeå.
4. avtal den 17 december 1980 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid stabs- och sambandshögskolan.

5. avtal den 17 december 1980 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid arméns fältarbetshögskola i Södertälje,

6. avtal den 17 december 1980 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektionen om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid infanteriets officershögskola i Halmstad,

7. avtal den 17 december 1980 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid försvarets skyddsskola,

den 3 februari:

8. de grunder för ändringar i vissa författningar m. m. som framgår av överenskommelse den 28 januari 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om traktamentsändringar m. m. [tryckt i statens arbetsgivarverks cirkulär 1981 A 2],

den 26 mars:

9. avtal den 12 mars 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsuppflyttning m. m. för vissa tjänster [tryckt i statens arbetsgivarverks cirkulär 1981 A 7],

10. särskild överenskommelse den 12 mars 1981 om lönegradsförändringar för vissa tjänster vid rikspolisstyrelsens säkerhetsavdelning,

11. särskild överenskommelse den 12 mars 1981 om lönegradsförändringar för vissa tjänster vid försvarets radioanstalt,

12. avtal den 6 mars 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om ändringar i fråga om flygtillägg vid flygvapnet,

13. avtal den 6 mars 1981 mellan statens arbetsgivarverk och Sveriges arbetsledareförbund om ändringar i fråga om flygtillägg vid flygvapnet,

14. avtal den 9 mars 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid försvarets datacentral,

den 22 april:

15. avtal den 31 mars 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO: statstjänstemannasektionen om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid försvarets datacentral,

nasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid Kungl. biblioteket,

16. avtal den 26 november 1980 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om ändring i 12 § avtalet om statlig företagshälsovård m. m. [tryckt i statens arbetsgivarverks cirkulär 1981 A 9],

17. medbestämmandeavtal den 10 november 1980 – mellan Landstingsförbundet, statens arbetsgivarverk och Svenska kommunförbundet samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund, TCO:s statstjänstemannasektion, Lärarnas riksförbund, Skolledarförbundet, Svenska facklärarförbundet och Sveriges lärarförbund – för arbetstagare med statligt reglerad anställning hos kommuner och landsting inom undervisningsområdet (MBA-KLU) med därtill hörande protokoll, såvitt avser frågor inom ställföreträdarlagens tillämpningsområde [tryckt i statens arbetsgivarverks cirkulär 1980 Und 10],

den 4 juni:

18. avtal den 27 maj 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om löner 1981–82 för statstjänstemän m. fl. (ALS 1981–82) [tryckt i statens arbetsgivarverks cirkulär 1981 A 16],

19. avtal den 3 april 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av tjänster vid de centrala staberna m. m. inom försvarsmakten,

20. avtal den 5 maj 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid riksrevisionsverket,

21. avtal den 22 maj 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av tjänsterna vid mellankommunala skatterätten,

22. avtal den 5 maj 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid statens arbetsmarknadsnämnd,

23. avtal den 13 maj 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid statens kärnkraftinspektion,

24. avtal den 13 maj 1981 mellan statens arbetsgivarverk och Sveriges arbetsledareförbund om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid statens kärnkraftinspektion.

den 25 juni:

25. avtal den 17 juni 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster inom ATF-området vid socialstyrelsen,

26. avtal den 10 juni 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om ändringar i TFU och AST i anledning av reformering av musikutbildningen i högskolan,

den 27 augusti:

27. allmänt reseavtal den 14 juli 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion [tryckt i statens arbetsgivarverks cirkulär 1981 A 22],

28. allmänt reseavtal den 14 juli 1981 mellan statens arbetsgivarverk och Sveriges arbetsledareförbund [likalydande med föregående],

29. avtal den 1 juli 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. för tjänster vid försvarsstabens säkerhetsavdelning,

30. avtal den 25 juni 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid nämnden för hantering av använt kärnbränsle,

31. avtal den 25 juni 1981 mellan statens arbetsgivarverk och Sveriges arbetsledareförbund om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid nämnden för hantering av använt kärnbränsle,

32. avtal den 24 juni 1981 mellan riksdagens förvaltningskontor samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om löner 1981-82 för tjänstemän hos riksdagen och dess verk (RALS 1981-82),

33. avtal den 24 juni 1981 mellan riksdagens förvaltningskontor samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om vissa frågor rörande L-RATF m. m.,

34. avtal den 24 juni 1981 mellan riksdagens förvaltningskontor samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om beräkning och utbetalning av schablonbelopp för tiden 1981-01-01-06-30 och av avlöningsförmåner fr. o. m. juli 1981,

35. avtal den 24 juni 1981 mellan riksdagens förvaltningskontor och Statsanställdas förbund om arvodeshöjningar under avtalsperioden 1981-82 m. m. för tjänstemän som avses i LVÅ,

den 6 oktober:

36. avtal den 15 september 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster inom ATF- och TFK-områdena vid kriminalvårdsstyrelsen,

37. avtal den 15 september 1981 mellan statens arbetsgivarverk och Sveriges arbetsledareförbund om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster inom ATF-området vid kriminalvårdsstyrelsen,

38. avtal den 29 september 1981 mellan statens arbetsgivarverk och Centralorganisationen SACO/SR angående avlöningsförmåner m. m. för flygledare,

39. avtal den 29 september 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion angående avlöningsförmåner m. m. för flygledare,

den 28 oktober:

40. avtal den 13 oktober 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid statens järnvägar,

den 25 november:

41. avtal den 5 november 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI),

42. avtal den 28 oktober 1981 mellan statens arbetsgivarverk samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lönegradsplacering m. m. av vissa tjänster vid statens musiksamlingar,

den 15 december:

43. avtal den 17 oktober 1981 mellan riksdagens förvaltningskontor samt Centralorganisationen SACO/SR, Statsanställdas förbund och TCO:s statstjänstemannasektion om lokala löneförhandlingar m. m. inom RATF-området (L-RATF).

Stockholm den 31 december 1981

För riksdagens löne delegation

ÅKE POLSTAM

/Lars Foyer

